

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

29. oktober 2020

Svar på Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 75 (Alm. del) af 28. oktober 2020 stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (formand)

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for de punkter på ECOFIN-rådsmødet den 4. november 2020, som er relevante for udvalgets sagsområde.

Svar

På dagsordenen for ECOFIN 4. november 2020 er sagerne om konklusioner om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet samt EU's handlingsplan for misligholdte lån (NPL) relevant for Erhvervsudvalget.

Derudover er tre forslag i en finansiell genopretningspakke for EU's kapitalmarkeder relevant for Erhvervsudvalget:

- ændring af EU's direktiv om markeder for finansielle instrumenter (MiFID),
- ændring af rammen for securitisering, samt
- ændring af prospektforordningen.

Sagerne er ikke på dagsordenen for ECOFIN 4. november 2020, men forelægges for Europaudvalget 30. oktober 2020.

Konklusioner om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet

EU arbejder på at styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Arbejdet skal ses i lyset af en række hvidvaskskandaler de senere år.

Der er lagt op til, at ECOFIN skal vedtage konklusioner, som skal sætte retning for det videre arbejde og give input til Kommissionens forslag i første kvartal af 2021.

Konklusionerne bygger på en handlingsplan fra Kommissionen fra maj i år og konklusioner fra ECOFIN i december sidste år.

Sigtet med de nye EU-tiltag er overordnet at styrke bekæmpelsen af hvidvask i EU-landene gennem et betydeligt tættere EU-samarbejde. Centrale nye tiltag er en EU-hvidvasktilsynsmyndighed baseret på mere ensartede hvidvaskregler.

I konklusionerne støtter Rådet, at Kommissionen fremsætter forslag om en EU-hvidvasktilsynsmyndighed med et klart mandat, opgaver og ansvar. Myndigheden skal give merværdi og samarbejde med nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, som fortsat skal have en stærk rolle i EU's nye tilsynssystem.

Myndigheden skal ifølge Rådet føre tilsyn med udvalgte kreditinstitutter og andre finansielle virksomheder, hvor risikoen for hvidvask er høj.

De finansielle virksomheder, som myndigheden skal føre tilsyn med, skal vælges efter objektive og gennemsigtige kriterier, som kan pege på en øget risiko for hvidvask. Kriterierne er bl.a. virksomhedernes forretningsmodel, kunder, produkter, formidlingskanaler samt den geografiske fordeling og grænseoverskridende karakter af virksomhedens aktiviteter. Myndigheden skal i særlige situationer kunne overtage tilsynet med en virksomhed fra nationale tilsynsmyndigheder, når de ikke fører et tilstrækkeligt effektivt tilsyn.

Myndighedens kompetencer skal ifølge Rådet bl.a. inkludere ret til inspektioner, beføjelser vedr. tilsynstiltag og sanktioner, samt direkte instruktioner til virksomheder. Det svarer i høj grad til de muligheder, som nationale tilsynsmyndigheder har i dag.

Rådet lægger op til, at myndigheden fra start fokuserer på den finansielle sektor, herunder kreditinstitutter, og at det senere overvejes, om myndigheden også skal have beføjelser ift. den ikke-finansielle sektor. Det kunne fx være spillevirksomheder. Myndigheden kan få udvidet sit ansvarsområde gradvist.

Rådet opfordrer Kommissionen til at sikre en uafhængig struktur for en ny myndighed.

Det skal besluttes, om der skal etableres en helt ny myndighed eller der skal bygges på en eksisterende myndighed, fx den europæiske banktilsynsmyndighed, EBA, hvilket bl.a. vil afhænge af en konsekvensanalyse.

Rådet peger også på, at myndigheden skal bygge på mere ensartede EU-regler. EU's hvidvaskdirektiv skal laves om til en forordning, som vil gælde direkte i EU-landene. Der er lagt op til mere ensartede regler på en række områder, bl.a. kundekendskabsprocedurer.

Regeringen støtter konklusionerne og er stærkt engageret i drøftelserne om at styrke kampen mod hvidvask.

Regeringen ser positivt på muligheden for en ny EU-tilsynsmyndighed på hvidvaskområdet, som kan samarbejde med de nationale tilsyn og effektivt styrke indsatsen mod hvidvask. En sådan overbygning kan sikre et bedre samlet tilsyn, især ift. hvidvaskrisici i store grænseoverskridende institutter.

Regeringen støtter mere ensartede regler i en forordning, idet mere ensartede regler skal styrke minimumsstandarderne på tværs af Europa og generelt ikke medføre lempeligere regler i lande, der har styrket deres nationale regler mod hvidvask.

Fra dansk side ser man også gerne, at EU i højere grad understøtter finansielle virksomheders mulighed for at anvende teknologi til at bekæmpe hvidvask. Det kunne fx være teknologi til at styrke institutternes informationsudveksling om mistænkelige kunder.

Regeringen vil komme tilbage til sagen og de konkrete forslag, når de bliver fremsat.

Handlingsplan for misligholdte lån (NPL)

På ECOFIN vil Kommissionen give en status på arbejdet med at nedbringe misligholdte lån i europæiske kreditinstitutter. Det har været et fokusområde i de senere år, fordi disse lån svækker institutterne og begrænser muligheden for nye udlån til husholdninger og virksomheder.

Det går generelt den rigtige vej med at nedbringe disse lån, men der er stadig udfordringer i nogle lande. Den nuværende krise kan også forventes at øge misligholdte lån, særligt i takt med at statslige hjælpepakker udfases.

På ECOFIN ventes en opfølgning på den handlingsplan for at håndtere misligholdte lån, som ECOFIN vedtog i juli 2017 og som siden har ført til vedtagelsen af en række lovforslag og andre tiltag. Derudover forventes Kommissionen at orientere om en kommende strategi med nye tiltag på området.

Regeringen støtter arbejdet med at håndtere misligholdte lån og er åben for nye tiltag på området, hvilket vurderes særligt vigtigt i den nuværende situation med behov for økonomisk genopretning i lyset af COVID-19-krisen.

Finansiel genopretningspakke

Kommissionen har som reaktion på den aktuelle krise foreslået en finansiel genopretningspakke. Pakken justerer udvalgte regler, der regulerer de finansielle markeder og aktører. Formålet er at styrke investeringer og fremme adgangen til ny kapital til virksomheder og dermed understøtte den økonomiske genopretning efter krisen.

Pakkens tre sager skal ikke drøftes på ECOFIN. Der er efter hurtige forhandlinger opnået bred enighed om pakken på teknisk niveau, og fra dansk side har man taget et parlamentarisk forbehold. Sagen skal efter enighed i Rådet forhandles med Europa-Parlamentet i slutningen af november.

Pakken gennemgås nærmere nedenfor.

Regeringen kan generelt støtte pakken, der kan fremme finansiering til virksomheder og husholdninger og understøtte økonomisk genopretning i EU-landene i lyset af COVID-19, samtidig med, at man holder fast i et højt niveau for investorbeskyttelse og understøtter den finansielle stabilitet. Regeringen vil, i det videre forhandlingsforløb med Europa-Parlamentet, fortsat lægge vægt på disse prioriteter.

Forslag om ændring af EU-reguleringen af markeder for finansielle instrumenter (MiFID)

Direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID) er en central del af EU's regulering af handel med værdipapirer som aktier og obligationer, og stiller bl.a. krav til værdipapirhandlere såsom banker, og krav om rådgivning og beskyttelse af investorer.

Det aktuelle forslag sigter på at mindske administrative byrder hos værdipapirhandlere, herunder ved at målrette de informationer, som værdipapirhandlere skal give til deres kunder. Det skal fremme finansiering af virksomheder i lyset af krisen.

I dag er reglerne sådan, at en værdipapirhandler skal vurdere, om et værdipapir er egnet til en kunde, før kunden kan købe værdipapiret. Denne produktgodkendelse gælder generelt for alle typer af værdipapirer og kunder, og er med til at sikre, at kunder kun gives adgang til investeringsprodukter, som passer til deres behov og risikoprofil.

Det aktuelle forslag vurderes generelt at bevare det høje niveau for beskyttelse af investorer, som er blevet indført efter den finansielle krise.

Forslaget indebærer dog en relativt begrænset lempelse af disse regler. Forslaget lægger således op til, at alle kunder, både detailkunder og professionelle kunder, der investerer i *simple* obligationer, fx erhvervsobligationer, undtages fra produktgodkendelse, når kunderne handler uden forudgående rådgivning.

Begrundelsen er, at kunder, som ikke har anmodet om rådgivning, men kun har anmodet om bankens udførelse af handelsordren, og som kun handler *simple* obligationer, ikke har behov for investorbeskyttelse. Andre typer handel vil fortsat være omfattet af produktgodkendelse.

Lempelsen skal ses i lyset af ønsket om at fremme finansiering til virksomheder, som mange lande lægger stor vægt på.

Forslaget har også nogle fornuftige og praktiske administrative lettelser, øget brug af elektronisk kommunikation m.v.

Regeringen kan derfor samlet set støtte forslaget. Man har fra dansk side lagt vægt på at sikre et højt niveau af investorbekyttelse og arbejdet for at begrænse omfanget af undtagelser fra produktgodkendelse, særligt når det gælder detailkunder. Andre lande har arbejdet for større lempelser. Der er fundet en balance med en relativt begrænset lempelse.

Forslaget vurderes at bidrage til at lette handel med værdipapirer samtidig med, at man sikrer en fortsat høj investorbekyttelse. Der er planlagt et generelt eftersyn af reglerne i 2021, hvor man kan vurdere, om EU's regler for værdipapirhandel, herunder de aktuelle ændringer, fungerer efter hensigten.

Forslaget om ændring af EU's regler for securitisering

Forslaget om ændring af EU's regler for securitisering har også til formål at understøtte udlån og finansiering af virksomheder.

Securitisering går ud på, at en bank sælger udlån til en særlig juridisk enhed, som udsteder obligationer med sikkerhed i udlånene. Obligationerne købes af investorer, som modtager pengestrømme fra udlånene. Bankens salg af udlån kan frigøre kapital, som kan bruges til nye udlån til fx virksomheder.

EU vedtog i 2016 en ramme for simple, transparente og standardiserede securitiseringer – såkaldte ”*STS-securitiseringer*” – samt kapitalkrav til investorerne i disse værdipapirer.

EU-reglerne skal generelt sikre, at redskabet anvendes på en hensigtsmæssig og gennemskelig måde, som modvirker overdreven risikotagning og understøtter den finansielle stabilitet.

Brugen af redskabet er begrænset i Danmark, og der er fx aktuelt ikke udstedt STS-securitiseringer i Danmark.

Traditionelle securitiseringer, der lever op til bestemte krav, kan i dag opnå en STS-mærkning.

Det aktuelle forslag laver målrettede ændringer, så en STS-mærkning nu også kan opnås af en bestemt type securitisering.

Det er en type securitisering, hvor banken – modsat den traditionelle type – bevarer udlånene på sine balance, men hvor investorer mod betaling overtager risikoen ved udlånene, fx via en garanti. Dette kaldes ”balanceførte syntetiske securitiseringer”.

Forslaget indebærer også, at sådanne securitiseringer, der lever op til STS-kriterier, medfører et lavere kapitalkrav til investorer.

Kapitalkravene skal dog fortsat sikre, at investor kan modstå eventuelle tab på securitiseringens udlån.

Forslaget nedjusterer også kapitalkravene ved securitisering af udlån, hvor låntager har misligholdt sine betalinger til banken. Dermed svarer kravene bedre til risikoen ved denne type securitisering, hvor der allerede er konstateret tab på udlånene.

Regeringen kan støtte forslaget, som kan fremme securitisering som finansieringsform på en fornuftig måde, som er til gavn for den økonomiske genopretning, og som ikke går på kompromis med den finansielle stabilitet.

Forslaget om ændring af prospektforordningen

Dette forslag har også til formål at fremme udlån og adgang til finansiering.

Den gældende forordning fastsætter regler om indholdet af prospekter, dvs. de dokumenter, som virksomheder offentliggør, når de udbyder værdipapirer, fx aktier og obligationer.

Et prospekt beskriver en række forhold om virksomhedens økonomi, ledelse og risikoforhold. Det benyttes af potentielle investorer til at træffe en informeret investeringsbeslutning.

Det aktuelle forslag indfører enkelte tiltag, som gælder de næste 18 måneder, og som skal sikre finansiering til virksomheder gennem bedre lånemuligheder og lettere adgang til aktiekapital, uden at gå på kompromis med et højt niveau for investorbeskyttelsen.

Det ene tiltag er et såkaldt genopretningsprospekt, der er en forkortet udgave af et traditionelt prospekt. Genopretningsprospektet kan alene bruges af virksomheder, der allerede har været optaget til handel på fx en børs i mindst 18 måneder.

Det andet tiltag er, at kreditinstitutter skal kunne udstede værdipapirer, der ikke udgør kapitalandele, fx obligationer, for op til 150 mio. euro årligt, uden at skulle offentliggøre et prospekt. Det er dobbelt så meget som i dag. Forslaget gælder kun de værdipapirer, som udstedes gentagne gange.

Derudover indfører forslaget nogle permanente ændringer. De skal præcisere krav til oplysning af investorer, som påhviler banker og andre finansielle formidlere, hvis der tilføjes nye oplysninger til et prospekt, et såkaldt tillægsprospekt. Der er tale om byrdelettelser, som ikke svækker investorbeskyttelsen.

Regeringen kan støtte forslaget, der letter adgangen til finansiering på en fornuftig måde og bevarer samtidig et fortsat højt niveau for investorbeskyttelsen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister